

sen jälkeen vt Jansson. Puheenjohtaja Mechelin nautti kuitenkin osittaista vapautusta tehtävästään kesä-, heinä-, elo- ja syyskuussa ja varapuheenjohtaja Jansson vapautusta kesäkuun 16 p:stä elokuun 15 p:ään, jona viimemainittuna aikana vt Schauman toimi v. t. varapuheenjohtajana.

Valtuuston vakinaisen valmisteluvaliokunnan itseoikeutettu puheenjohtaja oli valtuuston puheenjohtaja. Valiokunnan valittuina jäseninä toimivat helmikuun 9 p:stä toukokuun 15 p:ään vtt Dalström (osittain), Lagerborg, Schauman, Ehrström ja Malmgren, toukokuun 16 p:stä syyskuun 10 p:ään vtt Dalström, Borg, Hjelt ja Brummer sekä syyskuun 11 p:stä vuoden loppuun vtt Hjelt, Ignatius, Numell ja Montgomery.

Kaupunginvaltuusto kokoontui vuoden varrella 46 kertaa, niistä 10 kertaa lisätyin luvuin.

Vuoden varrella saapui 192 asiaa, joista 162 ratkaistiin ja 30 siirtyi vuoteen 1876.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjain pykäläluku oli 389 ja valtuuston puolesta lähetettyjen kirjeiden luku 216.

A. Järjestelyasioita.

Perustava kokous. Kaupunginvaltuuston ensimmäinen kokous pidettiin tammikuun 12 p:nä raatihuoneella olevassa maistraatin istuntosalissa. Kunnallispormestari, hovioikeudenassessori C. A. Öhrnberg, joka maistraatin valtuuttamana oli kutsunut kokouksen koolle, avasi ¹⁾ sen lausuen valtuuteuille joitakin tervehdyssanoja, joissa hän sulki Helsingin kaupungin ja sen asiat valtuuston taitavaan ja pätevään huolenpitoon sekä kehoitti läsnäolijoita perustamaan valtuuston ja käsittelemään niitä kysymyksiä, joita tällöin katsottiin olevan harkittava. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin ²⁾ tämän jälkeen vt Mechelin, joka valtuutettujen vaalissa oli saanut eniten ääniä. Pöytäkirjan laati v. t. maistraatinsihteerin, varatuomari B. Sirén.

Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vaali. Puheenjohtajakseen vuodeksi 1875 kaupunginvaltuusto valitsi ³⁾ vt Pippingin ja tämän heti sen jälkeen anomuksestaan vapauduttua tästä tehtävästä vt Mechelinin sekä varapuheenjohtajaksi vt Calamniuksen, jonka niinikään esittämä anomus saada vapautus tästä tehtävästä evättiin.

Valtuutettujen paikat kokouksissa. Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾, että sen järjestyksen, jossa valtuutetut oli merkitty maistraatin vaalipöytäkirjaan, tuli määrätä heidän paikkansa kokouksissa.

Järjestelyvaliokunnan asettaminen. Järjestelyvaliokuntaan, jonka tuli laatia ehdotus kaupunginvaltuuston työjärjestykseksi, valtuuston kanslian järjestelemiseksi y. m., valtuusto valitsi ⁵⁾ jäseniksi puheenjohtaja Mechelinin, varapuheenjohtaja Calamniuksen sekä vtt Schaumanin, Lagerborgin, Montgomeryn, Ignatiuksen ja Pippingin.

Kaupunginvaltuuston kanslia. Järjestelyvaliokunnan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ aluksi olla ottamatta muuta kansliahenkilökuntaa kuin sihteerin, jonka tehtävänä olisi:

pitää pöytäkirjaa valtuuston kokouksissa, jolloin oli otettava huomioon, että pöytäkirjan tuli sisältää ainoastaan lyhyt selonteko jokaisesta asiasta

¹⁾ Valt. pöytäk. 12 p. tammik. 1 §. — ²⁾ S:n s:n 2 §. — ³⁾ S:n s:n 3 §. — ⁴⁾ S:n s:n 4 §. — ⁵⁾ S:n s:n 5 §. — ⁶⁾ S:n 19 p. tammik. 2 §.

sekä äänestysesitykset ja päätökset, mutta ei itse keskustelun selostusta, paitsi milloin valtuusto erittäin määräsi, että keskustelu oli merkittävä pöytäkirjaan;

laatia valtuuston lähtevät kirjelmät, pitää diaaria saapuneista ja suoritetuista asioista sekä säilyttää kaikki asiakirjat;

avustaa valtuuston valiokuntia niiden töissä sekä laatia niiden mietinnöt, mikäli se oli mahdollista, t. s. ellei useiden valiokuntain samanaikainen työskentely vaatinut erityisen sihteerin ottamista muutamille niistä; sekä mikäli se katsottiin tarpeelliseksi, määrääaikoina olla tavattavana maistraatin kokoushuoneessa, kun asiakirjoja oli siellä pöydälle pantuina.

Sihteerin palkkio vahvistettiin samalla toistaiseksi 4,000 markaksi vuodessa.

Sihteerintoimen täyttäminen. Järjestelyvaliokunnan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ sanomalehdissä julkaistavalla ilmoituksella julistaa valtuuston sihteerintoimen vuodeksi 1875 avoimeksi ja suullisesti tai kirjallisesti haettavaksi puheenjohtajalta, minkä jälkeen tämän tuli valtuustolle ilmoittaa hakijat sekä ehdottaa henkilö, jonka hän varapuheenjohtajan kanssa neuvoteltuaan katsoi toimeen sopivimmaksi. Seuraavassa kokouksessa valittiin ²⁾ sihteeriksi lakitieteenkandidaatti K. Th. Wegelius, jota edellä mainitussa järjestyksessä oli virkaan ehdotettu.

Kaupunginvaltuuston huoneisto. Hylättyään järjestelyvaliokunnan ehdotuksen, että kaupunginvaltuusto kokouksiaan varten vuokraisi Seurahuoneen suuren salin, valtuusto päätti ¹⁾ jättää kokoushuonekysymyksen toistaiseksi lopullisesti ratkaisematta ja sillävälin käyttää tähän tarkoitukseen maistraatin istuntosalia. Valiokunnan ehdotuksen, että mainittu istuntosalia, jota maistraatti iltapäivin ainoastaan poikkeustapauksissa tarvitsi, toistaiseksi tähän aikaan päivästä käytettäisiin valtuuston kanslia-, arkisto- ja valiokuntahuoneena, valtuusto sensijaan hyväksyi.

Vanhat ohjesäännöt y. m. Järjestelyvaliokunnan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ pyytää maistraatilta kappaleen kaikkia niitä kaupungin hallinnon eri haaroja koskevia ohjesääntöjä ja järjestyksiä, jotka aikojen kuluessa oli annettu. Myöhemmin ilmoitettiin ²⁾, että maistraatti oli toimittanut valtuustolle kappaleen erinäisiä kaupungin eri hallinnonhaaroja koskevia voimassa olevia sääntöjä, jotka päätettiin pitää valtuutettujen käytettävissä valtuuston kansliassa.

Kaupunginvaltuuston työjärjestys. Valtuusto hyväksyi ⁴⁾ erinäisin pienehköin muutoksin järjestelyvaliokunnan laatiman kaupunginvaltuuston työjärjestysehdotuksen. Täten hyväksytty työjärjestys, joka päätettiin julkaista painosta ⁵⁾ n. 200 kappaletta käsittävänä painoksena, oli sanamuodoltaan seuraava:

Helsingin kaupunginvaltuuston työjärjestys.

1 §. Kaupunginvaltuuston varsinaisia kokouksia on kunnallishallituksesta kaupungissa joulukuun 8 päivänä 1873 annetun k. asetuksen 33 §:n mukaan pidettävä vuosittain kesä- ja joulukuussa mainitussa pykälässä määrättyjä tarkoituksia varten.

Valtuusto kokoontuu niinkään vuosittain tammikuun alkupuoliskolla valitsemaan puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajaa sekä muinakin aikoina, jos vähintään neljäs osa heistä sitä puheenjohtajalta pyytää taikka hän sen tarpeelliseksi havaitsee, taikka myös kuvernööri tai maistraatti sitä vaatii (K. A. 33 §).

¹⁾ Valt. pöytäk. 19 p. tammik. 2 §. — ²⁾ S:n 26 p. tammik. 2 §. — ³⁾ S:n 9 p. helmik. 7 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. tammik. 4 §. — ⁵⁾ S:n 28 p. tammik. 5 §.

2 §. Kaikkiin kokouksiin antakoon puheenjohtaja julkipannun ja kirjallisen kutsumuksen, jossa mainitaan varsinaisessa kokouksessa sekä, mikäli mahdollista, myös ylimääräisessä kokouksessa käsiteltäviksi tulevat asiat. Varsinaista kokousta koskeva julkipano on annettava ainakin neljätoista päivää aikaisemmin sekä ylimääräistä kokousta koskeva viimeistään samalla kuin kutsumus saatetaan valtuusmiesten tiedoksi. Kutsumus sekä varsinaiseen että ylimääräiseen kokoukseen on viimeistään edellisenä päivänä saatettava valtuusmiesten tiedoksi kirjallisesti sekä, mikäli varsinaista kokousta koskee, aina ja, ylimääräiseen kokoukseen nähden, mikäli ehditään, julkaistava niissä kaupungin sanomalehdissä, joihin maistraatin kuulutukset tavallisesti pannaan; kokouksen ajasta on maistraatin puheenjohtajalle viimeistään edellisenä päivänä kirjallisesti ilmoitettava.

3 §. Valtuusmiehet asettuvat kokouksissa paikoilleen siinä järjestyksessä kuin heidät mainitaan maistraatin vaalipöytäkirjassa. Uudet ja uudesti valitut jäsenet asettuvat samaa keskinäistä järjestystä noudattaen paikoilleen vanhempien jäsenten jälkeen.

4 §. Tammikuun alkupuoliskolla vuosittain valitsevat valtuusmiehet keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Älköön kelläkään olko oikeutta kieltäytyä semmoisesta toimituksesta, jollei hän edellisinä kahtena vuonna ole samaa tointa pitänyt (K. A. 32 §).

Tätä vaalia varten pidettävän kokouksen kuuluttaa ja keskusteluja siinä johtaa lähinnä edellisen vuoden puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja taikka, jos nämä ovat valtuustosta eronneet taikka ovat estettyinä, järjestysnumeron mukaan ensimmäinen valtuusmies.

Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vaalista antakoot valtuusmiehet maistraatin kautta kuvernöörille kirjallisen ilmoituksen (K. A. 32 §).

5 §. Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtaja ovat poissa taikka jäävillisinä kokouksessa keskusteluja johtamaan, valitaan puheenjohtaja siksi kerraksi.

6 §. Kunkin kokouksen alussa toimitetaan nimenhuuto.

Älköön mitään asiaa keskusteltavaksi otettako, eikä mitään päätöstä tehtäkö kaupunginvaltuusmiesten kokouksissa, jollei vähintään kaksi kolmattaosaa heidän koko lukumäärästensä ole läsnä.

Jos puheenjohtaja, varapuheenjohtaja tai jäsen jää määrättyyn kokoukseen tulematta, ilman ilmoitettua ja valtuusmiesten hyväksymää estettä, taikka jos hän ilman sellaista syytä lähtee pois kesken kokousta, maksakoon sakkoa kaupunginkassaan joka kerralta, puheenjohtaja kuusi ja varapuheenjohtaja tai jäsen kolme markkaa, mutta kaksi sen vertaa, jos kokous läsnäolevien vähälukuisuuden vuoksi on pitämättä jätettävä (K. A. 37 §).

Näistä sakoista pitää sihteerin eri luetteloa, jonka mukaan hän ne perii, ja ovat sakkovarat neljännesvuosittain puheenjohtajan toimesta suoritettavat kaupunginkassaan.

7 §. Kaupunginvaltuuston keskustelut ovat julkisesti pidettävät, jolleivät valtuusmiehet erinäistä kysymystä varten toisin siitä päättä (K. A. 35 §).

Puheenjohtaja valvoo järjestystä kaupunginvaltuusmiesten kokouksissa ja voipi, varoituksen ensinnä annettuansa, käskettää ulos kuuntelijan, joka sopimattomasti itsensä käyttää. Jos epäjärjestys syntyy, jota ei saada asettumaan, olkoon puheenjohtajalla oikeus lopettaa kokous (K. A. 45 §).

8 §. Kutakin kokousta varten laaditaan ja pannaan kokoushuoneeseen esille esittelylista, jossa mainitaan kaikki käsiteltäviksi tulevat asiat siinä järjestyksessä kuin puheenjohtaja katsoo sopivaksi ne esitellä.

9 §. Jokaisella valtuusmiehellä on oikeus kokouksessa seisoalta ja paikaltaan vapaasti lausua mielensä kaikista käsiteltävistä asioista, kuitenkin ainoastaan siinä järjestyksessä kuin hän on puheenvuoroa pyytänyt ja puheenjohtaja on häntä nimeltä huutanut. Jos joku lausunnossaan poikkeaa asiasta, tulee puheenjohtajan häntä siitä huomauttaa, mutta älköön kukaan muuten keskeyttäkö puhujaa lausunnossaan.

Maistraatin puheenjohtajan tahi hänen sijaisensa pyytäessä puhetta huudetaan hänet esiin ennen muita puhujia.

10 §. Jokaisesta asiasta, joka käsiteltäväksi on otettu, tulee puheenjohtajan, sittenkin keskustelu on päättyneeksi julistettu, laatia niin muodostettu äänestysesitys, että siihen sopii vastata ainoastaan »jaa» taikka »ei». Sitten ilmoittakoon puheenjohtaja, mihin päätökseen hänen käsityksensä mukaan on tultu, ja vahvistakoon sen vasaranlyönillä, jollei äänestystä pyydetä. Jos äänestystä vaaditaan, toimitetaan se avonaisesti, paitsi vaaleissa. Äänet annetaan esiinhuutoa myöten, ja jokaisella kaupunginvaltuusmiehellä on yksi ääni. Päätöksen määrää yksinkertainen äänten enemmistö. Jos avonaisessa äänestyksessä yhtä monta ääntä kumpaakin mieltä puoltavat, käyköön se mielipide noudatettavaksi, jota puheenjohtaja puolustaa. Vaalissa määrätään arvalla etusija niiden kesken, jotka ovat saaneet yhtä monta ääntä (K. A. 39 §).

Vaalilipun tulee ollakseen pätevä olla yksinkertainen, suljettu, merkillä varustamaton ja vapaa kaikesta kaksimielisyydestä henkilöjen nimiin sekä erehdyksistä heidän lukuunsa nähden.

Kaikkissa äänestyksissä kehottakoon puheenjohtaja kahta valtuusmiestä sihteerin kera kirjoittamaan annetut äänet muistoon.

11 §. Kaupunginvaltuusmiesten kokouksissa saakoon itsekukin heistä tehdä ehdotuksia kaupungin yhteisistä asioista; mutta mitä näin ehdotellaan, älköön kuitenkaan otetako kohdastansa ratkaistavaksi, vaan on asia jätettävä rahatoimikamarin tai muun kaupunkikunnan asettaman toimikunnan selvitettäväksi, johon asia laatusna puolesta kuuluu, taikka myös niiden henkilöin valmistettavaksi, jotka sitä varten erittäin valitaan (K. A. 36 §).

Sellainen ehdotus pitää aina olla kirjallisesti laadittu.

12 §. Jäsenten valitseminen erityiseen valmistelukuntaan tahi valiokuntaan, johon voi kuulua muitakin henkilöjä kuin valtuusmiehiä, toimitetaan kulloinkin kertanaan tehdyn päätöksen mukaisesti. Se valiokunnan jäsen, joka on etusijassa valittu, saa sihteeriltä otteen valiokunnan asettamista koskevasta valtuusmiesten pöytäkirjasta kaikkine siihen kuuluvine asiakirjoineen, minkä jälkeen hän viipymättä kutsuu koolle valiokunnan, joka keskuudetaan valitsee puheenjohtajan, jonka tulee viipymättä ryhtyä toimiin valiokunnalle annetun tehtävän joutuisaksi täyttämiseksi.

Valiokunta voi kutsua valtuusmiesten sihteerin avukseen sekä keskusteluihinsa että mietintönsä laatimiseen. Erityisiä tietoja saadaksesen voi valiokunta kutsua istuntoonsa asiantuntevia henkilöitä, jotka eivät kuitenkaan saa ottaa osaa valiokunnan päätösten tekoon.

Valtuusmiesten puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat oikeutetut, olematta valiokunnan jäseniä, olemaan saapuvilla sen istunnoissa ja ottamaan osaa keskusteluihin, mutta ei päätösten tekoon. Jokaisella muulla valtuusmiehellä on oikeus valiokunnalle antaa kirjallinen lausunto valiokunnan käsiteltävästä asiasta, jonka lausunnon aina tulee liitteenä seurata mietintöä sen saapuessa valtuustolle.

Jokainen valiokunnan mietintö siihen kuuluvine vastalauseineen on painatettava ja kappale sitä toimitettava kullekin kaupunginvaltuusmiehelle viimeistään samalla kertaa kuin kutsumus siihen kokoukseen, jossa asia otetaan käsiteltäväksi, elleivät erittäin kiireelliset asianhaarat aiheuta puheenjohtajaa esittelemään asiaa ennenkuin mietinnön painatus on ehditty toimittaa.

Painettuja mietintöjä saavat myös maistraatin puheenjohtaja ja jäsenet kukin kappaleensa.

13 §. Puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajaa lukuunottamatta älköön kellään valtuusmiehellä olko oikeutta kieltäytyä valiokunnan jäsenyydestä, ellei hän samaan aikaan jo ota osaa valiokuntatyöhön taikka myös aikaisemmin samana vuonna ole kuulunut neljään valiokuntaan.

14 §. Ensimmäisellä kerralla kun rahatoimikamarin, muun toimikunnan tahi erityisesti asetetun valiokunnan antama mietintö tahi muu asia tulee käsiteltäväksi, älköön asian pöydällepanoa seuraavaan kokoukseen evättäkö, jos kuusi tai useampia jäseniä sitä pyytää sekä asiasta annettu mietintö ei ole kolmea päivää aikaisemmin painettuna ollut valtuusmiehille jaettu. Kaikkissa muissa tapauksissa, jolloin pöydällepanoa ensi kerran vaaditaan, niin myös jos pöydällepanoa toistamiseen pyydetään, on asia valtuusmiesten harkinnan varassa.

Pöydälle pantuja asioita koskevat asiakirjat sekä niiden luettelo pidetään saatavina sihteerin toimitushuoneessa tahi muussa valtuusmiesten sitä varten määräämässä huoneessa.

15 §. Valtuuston pöytäkirjassa on mainittava kokouksesta pois jääneet jäsenet, lyhyt selostus kustakin esitellystä asiasta, sen käsittelyssä tehdyt ehdotukset ja niihin annetut vastaukset, sekä merkintä niistä enemmistä toimenpiteistä, joihin valtuusto on määrännyt ryhdyttäväksi.

Ellei valtuusto kerrakseen toisin määrää, ei eri puhujain lausuntoja panna pöytäkirjaan; kuitenkin saa jokainen viimeistään pöytäkirjan tarkistustilaisuudessa antaa keskustelussa lausumansa mielipiteen kirjallisesti laadittuna liitteeksi pöytäkirjaan.

Äänestysluettelot pannaan pöytäkirjan ohene.

16 §. Joka on ollut osallisena jonkin kaupunginvaltuusmiesten käyttämään asian ratkaisemisessa, olkoon oikeutettu joko kohta taikka viimeistäänkin pöytäkirjaa tarkastettaessa, antamaan vastalauseensa tehdystä päätöksestä (K. A. 41 §).

Vastalauseessa saa annetun lausunnon ainoastaan perustella, mutta ei muuttaa.

17 §. Pöytäkirja on joko kohta taikka seuraavassa valtuusmiesten kokouksessa tarkastettava. Kuitenkin saavat valtuusmiehet jättää tämän tarkastuksen puheenjohtajan ja vähintään kahden jäsenen toimitettavaksi jonakuna muuna päivänä, jonka valtuusmiehet sitä varten määräävät.

Tarkastettu pöytäkirja on sitten ennen julistettuna päivänä julkisesti luettava (K. A. 40 §).

18 §. Olosmenevistä kirjoituksista pitää pöytäkirjankirjoittaja huolta ja puheenjohtaja kirjoittaa niiden alle nimensä (K. A. 40 §).

Toimituskirjain mukana ei seuraa pöytäkirjaa.

19 §. Kaupunginvaltuusmiesten päätös ratkaistussa asiassa on, niin pian kuin se on tarkastettu, maistraatille kirjallisesti ilmoitettava. Jokaisella, joka sitä tahtoo, on valta ottaa pöytäkirjasta kopia ja saada se oikeaksi todistetuksi (K. A. 42 §).

Pöytäkirjat niihin kuuluvine asiakirjoineen ovat säilytettävät sillä tavoin ja siinä paikassa kuin valtuusto määrää.

Valiokuntamietintöjen painatus. Erityisesti sen johdosta, että kaupunginvaltuusto oli lopullisesti käsitellyt erään tärkeän valiokunnan mietinnön ilman että sitä oli julkaistu painosta, vt Borg alisti valtuuston harkittavaksi, eikö olisi syytä vastedes ankarammin noudattaa työjärjestykseen sisältyvää sanottujen mietintöjen painatusta koskevaa säännöstä. Tämä alistus ei aiheutanut ¹⁾ toimenpidettä valtuuston taholta, koska oli ajateltavissa, että erikoiset seikat poikkeustapauksissa voivat tehdä välttämättömäksi valiokuntamietintöjen esittelemisen siitä huolimatta, ettei niitä ollut ehditty painattaa.

Kunnallisetuksen 37 §:n tulkinta. Puheenjohtajan esittämän kysymyksen johdosta kaupunginvaltuusto selitti ²⁾, että niitä valtuutettuja, jotka saapuivat kokouksiin nimenhuudon jälkeen, mutta ennenkuin mitään asiaa oli ehditty esitellä, ei ollut katsottava velvolliseksi suorittamaan kunnallisetuksen 37 §:ssä säädettyä sakkoa.

Kaupunginvaltuutettujen esiintyminen kaupungin edustajina. Järjestelyvaliokunnan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ määrätä säännöksi, että niissä tapauksissa, joissa valtuusto katsoi asiakseen esiintyä kaupungin edustajana, tätä ei tehtäisi in corpore, vaan että edustuksesta huolehtisi tilaisuutta varten valittu lähetystö, johon puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtajan tuli itseoikeutettuna kuulua, sekä että valtuuston aina oli kokouksessaan tehtävä tällaista esiintymistä koskeva päätös.

Vakinainen valmisteluvaliokunta. Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ valita keskuudestaan viisijäseninen vakinaisen valmisteluvaliokunnan, jonka tuli tarpeen mukaan esiteltäviksi valmistella valtuustolle saapuvat asiat; tämän valiokunnan jäsenet oli valittava kolmeksi kuukaudeksi kerrallaan, ensimmäiset toukokuun 15 p:ään asti.

Erinäisten hallinnollisten viranomaisten toiminnan jatkaminen. Maistraatti ilmoitti, että vastaisen rahatoimikamarin ohjesäännön ehdotusta kunnallisetuksen 51 §:n mukaisesti valmisteltiin maistraatissa, ja ehdotti, että kunnes tämä ohjesääntö ehdittäisiin säädetyssä järjestyksessä käsitellä ja sille hankkia asianmukainen vahvistus, maistraatti ja sen alaiset virka- ja palvelusmiehet jatkuvasti huolehtisivat kaupungin rahatoimen hallinnosta, kaupungin kiinteistöjen valvonnasta, kaupungin irtaimen omaisuuden hoidosta ja silmälläpidosta sekä kaupungin yleisten töiden valvonnasta elokuun 21 p:nä 1856 annetun kaupungin rahatoimikonttorin ohjesäännön ja joulukuun 18 p:nä 1869 annetun maistraatin työjärjestyksen mukaisesti. Tämä väliaikainen järjestely olisi ulotettava myöskin palotoimikuntaan, majoitustoimikuntaan, vaivaishoitojohtokuntaan ja kansakoulujen johtokuntaan, kunnes kysymys niistä koskeviin ohjesääntöihin ja määräyksiin mahdollisesti tehtävistä muutoksista oli lopullisesti tutkittu. Tämän johdosta kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ antaa kolmimiehiselle valiokunnalle tehtäväksi antaa asiasta lausunnon ja valitsi ⁶⁾ sen jäseniksi vtt Janssonin, Höijerin ja Malmgrenin. — Pääasiassa yhtyen tämän valiokunnan sittemmin antamaan mietintöön ⁷⁾, joka

¹⁾ Valt. pöytäkirj. 2 p. maalisk. 10 §. — ²⁾ S:n 28 p. tammik. 12 §. — ³⁾ S:n 19 p. tammik. 2 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. helmik. 3 §. — ⁵⁾ S:n 28 p. tammik. 6 §. — ⁶⁾ S:n s:n 14 §. — ⁷⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 2.

m. m. sisälsi tietoja palotoimikunnan, majoitustoimikunnan, vaivahoitojohtokunnan, kansakoulujohtokunnan ja väliaikaisen kuumesairaalan hallituksen silloisesta järjestelystä ja kokoonpanosta, valtuusto sen jälkeen hyväksyi ¹⁾ maistraatin esityksen, kuitenkin sellaisin lisäyksin, että ehdotetun väliaikaisen järjestelyn tuli koskea myöskin kuumesairaalan hallitusta sekä että kaupunginvaltuuston vastedes kunnallisasetuksen 81 §:n nojalla tuli suorittaa tarpeen vaatimat mainittujen johtokuntain ja hallitusten uusinta- ja täydennysvaalit. Sen ohessa valtuusto päätti erityisessä maistraatille osoitetussa kirjelmässä pyytää yksityiskohtaisia tietoja niistä yleisistä töistä, jotka maistraatti ja kaupungin vanhimmat olivat päättäneet toimeenpantaviksi kertomusvuoden kuluessa, sekä niille hyväksytyistä kustannusarvioista.

Kaupunginvaltuustolle osoitettujen kirjelmien lähettämisessä noudatettava menettely. Vaivahoitojohtokunta ilmoitti tarpeellisiin toimenpiteisiin ryhtymistä varten kaupunginvaltuustolle, että neljä sen jäsenistä oli erovuorossa sekä että viransijaiset hoitivat johtokunnan sihteerinvirkaa ja toista lääkärinvirkaa. Koska valtuusto katsoi, että johtokunnan asiaa koskeva kirjelmä oikeastaan olisi ollut lähetettävä maistraatin välityksellä, valtuusto päätti ²⁾ palauttaa asian johtokuntaan. Tätä päätöstä vastaan esitti ³⁾ kuitenkin pöytäkirjaa tarkistettaessa kuusi valtuutettua vastalauseensa.

Kaupunginvaltuuston kirjelmäinvaihto kaupungin hallinnollisten viranomaisten kanssa. Kaupunginvaltuustolle jätetyssä kirjelmässä vt Höijer huomautti, että olisi suotavaa saada ne muodot, joita oli noudatettava valtuustolle saapuvien asioiden vastaanottamisessa ja valtuuston päätösten toimituksessa, mahdollisimman suuressa määrässä yksinkertaistetuiksi, ja anoi, että valtuusto ottaisi harkittavakseen, oliko välttämätöntä, että eri hallinnollisten lautakuntain lähettämät kirjelmät jätettiin valtuustolle maistraatin välityksellä ja kaikki valtuuston tekemät päätökset maistraatin välityksellä saatettiin lautakuntain tietoon. Valtuuston palautettua ⁴⁾ asian vakinaiseen valmisteluvaliokuntaan tämä siitä antamassaan mietinnössä ⁵⁾ lausui mielipiteenään, ettei valtuuston olisi kerta kaikkiaan noudatettaviksi vahvistetuilla säännöillä määrättävä, miten ja mitä tietoja kirjelmät oli lähetettävä ja jätettävä valtuustolle ja valtuuston päätökset toimitettava kaupungin hallinnollisille viranomaisille. Tällaisten sääntöjen vahvistaminen olisi laintulkintatoimenpide, joka ei tuntunut kuuluvan valtuuston toimivallan puitteisiin. Koska kunnallisasetus ei sisältänyt mitään tätä asiaa koskevia ehdottomia määräyksiä, tuntui valiokunnasta oikeimmalta, että valtuusto olosuhteiden mukaan ja mainitun asetuksen johdolla kussakin erikoistapauksessa, milloin se oli tarpeellista, ratkaisi, oliko jonkin kirjelmän katsottava saapuneena valtuustolle asianmukaisessa järjestyksessä ja miten päätös oli toimitettava. Kokemus oli kaiketi vähitellen osoittava, mitä järjestystä tässä kohden oli sopivinta noudattaa, ja siten vakiintuisi tapa, joka tekisi asiaa koskevat nimenomaiset määräykset tarpeettomiksi. Valiokunnan ehdotuksen mukaisesti valtuusto päätti ⁶⁾ antaa asian raueta.

Pöytäkirjain tarkistus. Kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾, että milloin ei nimenomaan toisin määrätty, puheenjohtajan ja kahden valtuutetun, jotka puheenjohtajan tuli vuorotellen joka kerraksi valita, oli tarkistettava valtuuston pöytäkirjat.

¹⁾ Valt. pöytäkirja 9 p. helmik. 2 §. — ²⁾ S:n 19 p. tammik. 4 §. — ³⁾ S:n 26 p. tammik. 1 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. helmik. 9 §. — ⁵⁾ Valt. pain. asiakirja. n:o 8. — ⁶⁾ Valt. pöytäkirja 23 p. maalisk. 3 §. — ⁷⁾ S:n 16 p. helmik. 13 §.

Esityslistain julkaiseminen sanomalehdissä. Puheenjohtaja ilmoitti, että koska siitä menettelystä, että kaupunginvaltuuston kokouskutsuihin niitä valtuutetuille lähetettäessä oli tutustumista varten liitetty niitä varten laaditut esityslistat, oli havaittu olevan verraten vähän hyötyä, oli sanomalehtien Helsingfors dagblad, Hufvudstadsbladet ja Morgonbladet toimitusten kanssa tehty sopimus esityslistain julkaisemisesta niiden uutisosastoissa. Valtuusto hyväksyi¹⁾ tämän toimenpiteen ja merkitytti pöytäkirjaan toivomuksensa, että kokouksissa esiteltävät asiat joko kokouspäivänä tai päivää sitä ennen mikäli mahdollista tiedoitettaisiin niissä sanomalehdissä, joissa valtuuston kuulutukset julkaistiin.

Puhtaaksikirjoituskulut, n. s. tarverahat y. m. Järjestelyvaliokunnan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto päätti²⁾, että puheenjohtajan tarpeen mukaan tuli määrätä maksettavaksi valtuuston puhtaaksikirjoituskuluihin, n. s. tarverahoiksi sekä kaappeja ja muuta mahdollisesti tarvittavaa kalustoa varten tarvittavat varat, joista vuoden lopussa oli annettava tieto valtuustolle.

Vahtimestarin ollaminen loimeensa. Järjestelyvaliokunnan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto päätti²⁾, että valtuuston vahtimestarin ottaminen ja crottaminen olisi puheenjohtajan asia, ja vahvisti samalla vahtimestarin palkkion 500 markaksi vuodelta.

Kaupungin pääkassa-arkun avaimen säilyttäminen. Maistraatin ehdotuksesta kaupunginvaltuusto päätti³⁾ antaa valtuuston valitsemalle henkilölle tehtäväksi sen raatihuoneen rahastoholvissa olevan kaupungin pääkassa-arkun avaimen säilyttämisen, joka siihen asti oli ollut erään kaupungin vanhimman huostassa. Tähän tehtävään valittiin vt Sundman, joka sittemmin ilmoitti⁴⁾, että kyseellinen avain oli jätetty hänen haltuunsa.

Kaupunginvaltuuston sinetti. Puheenjohtajan ehdotettua, että kaupunginvaltuusto hankkisi itselleen oman sinetin, jossa olisi Helsingin kaupungin vaakuna sekä sen ympärillä kaupunginvaltuuston nimitys sekä suomeksi että ruotsiksi, valtuusto määräsi⁵⁾, että sille niin pian kuin mahdollista oli hankittava sinetti, ja antoi puheenjohtajalle tehtäväksi yksissä neuvoin varapuheenjohtajan kanssa määrätä sinetin kaiverruksen yksityiskohdat.

B. Kaupungin kiinteää omaisuutta koskevat asiat.

1. Kaupungin asemakaavaa sekä kiinteän omaisuuden hankintaa ja kaupungin omistaman tuollaisen omaisuuden luovutusta koskevat kysymykset.

Kaupungin uusi asemakartta. Maistraatin ilmoitettua⁶⁾, että kaupungin viranomaisten toimesta laadittu uusi asemakartta kaupungin rakennuttamista varten oli korkeimmassa paikassa hyväksytty ja vahvistettu, kaupunginvaltuusto päätti⁷⁾ kehoittaa maistraattia antamaan lausuntonsa niistä toimenpiteistä, joihin tämän johdosta katsottiin olevan aihetta.

Vesijohdon ostaminen kaupungille. Jo vuonna 1864 senaatti oli herättänyt kysymyksen täydellisen vesijohdon aikaansaamisesta Helsingin kaupunkia

¹⁾ Valt. pöytäk. 9 p. maalisk. 13 §. — ²⁾ S:n 19 p. tammik. 2 §. — ³⁾ S:n 28 p. tammik. 8 §. — ⁴⁾ S:n 23 p. helmik. 9 §. — ⁵⁾ S:n 28 p. tammik. 11 §. — ⁶⁾ S:n 29 p. kesäk. 12 §. — ⁷⁾ S:n 19 p. lokak. 1 §.